

В Україні задекларовано електронну систему охорони здоров'я

Наприкінці листопада 2016 року в Міністерстві охорони здоров'я України підписано меморандум намірів щодо співпраці у побудові в Україні прозорої та ефективної електронної системи охорони здоров'я (e-health). Таким чином, в країні приступили до впровадження стандартів, протоколів обміну даними, регулювання та гарантування безпеки зберігання медичних даних пацієнтів. Створення зручних інтерфейсів для роботи лікарів, медичних працівників, керівників медичних закладів може бути ефективно вирішено компаніями приватного IT-сектора. Адже здійснюється це в інтересах всього суспільства, проте має відбуватися без монополізації цього ринку.

Протягом останніх десяти років про створення електронної системи охорони здоров'я велися тривалі дискусії, однак вони були безрезультатними через спроби держави самотужки вирішити цю складну та дорогавартісну проблему. Нинішня команда профільного міністерства пішла іншим шляхом, запустивши співпрацю з публічною ініціативою, яка складається із представників медичного та IT-бізнесу, громадських організацій, профільних експертів, науковців та державних органів.

У підписанні меморандуму взяли участь Уляна Супрун, виконуюча обов'язки міністра охорони здоров'я, Павло Ковтонюк, заступник міністра охорони здоров'я, Олександр Риженко, голова Державного агентства з питань е-урядування, представники публічної ініціативи з електронізації сфери охорони здоров'я та профільних державних підприємств.

Учасники заходу наголосили, що публічна ініціатива, як і меморандум, відкрита для участі всіх, хто згоден із задекларованими принципами та готовий зробити внесок в реалізацію цілей меморандуму задля всього українського суспільства.

За словами Уляни Супрун, в останні півтора місяці було розпочато роботу щодо створення консорціумів з розробки електронної системи охорони здоров'я, які працюють в громадських організаціях і допомагають у розробці унікальної української системи e-health. Україна потребує насамперед реєстру лікарів. Як відомо, лікарі не є ліцензованими професійно, вони ліцензовані через медичний заклад, в якому працюють. Тож потрібна система, яка б об'єднала лікарів і пацієнтів. У 2017 році почнеться реформа первинної ланки, тому необхідно мати систему реєстрування пацієнтів, лікарів. Також слід створити систему електронних рецептів, адже у квітні наступного року починається програма реімбурсації в системі серцево-судинних захворювань, цукрового діабету 2-го типу, бронхіальної астми. Необхідні й системи електронних лікарняних листів, аби позбутися корупційних схем. Заплановані кроки допоможуть створити відкриту й прозору систему, яка буде доступною як для лікарів і пацієнтів, так і для МОЗ України. Необхідна правдива статистика, щоб з'явилася можливість для створення актуальних планів щодо організації громадського здоров'я, закупівлі ліків, вакцин.

До обговорення щодо співпраці у сфері розробки e-health приєднався Витяніс Андрюкайтис (Vytenis Andriukaitis), єврокомісар Європейської комісії з питань охорони здоров'я і харчування, зауваживши, що в Україні створено такий консорціум, який може запровадити систему електронних послуг, що сприятимуть розвитку охорони здоров'я. Наступного року у Європейському Союзі планується запровадити систему референтних центрів, тому всі

питання, що стосуються електронних послуг у сфері охорони здоров'я, є надзвичайно актуальними. Недоцільно мати 300 таких центрів в 28 країнах, якщо вони не здатні обмінюватися інформацією між собою, тому створення такої системи є дуже важливим кроком. Сфера охорони здоров'я – це хороший приклад плідної співпраці між Україною і Європейським Союзом, у тому числі в контексті боротьби з корупцією, тіньовою економікою та запровадження прозорості у цій сфері.

Олександр Риженко зазначив, що агентство електронного урядування підтримує дану ініціативу. Наразі відсутня централізована система e-health, але є досить непогані ініціативи в регіонах. У цьому контексті від МОЗ України очікують, перш за все, на ефективну координацію, запровадження прозорих правил і стандартів обміну інформацією між системами, внесення відповідних змін до нормативних документів. «Ми готові допомагати з ефективною взаємодією між реєстрами та інформаційними системами органів влади, як цього потребує ефективна робота центрального органу охорони здоров'я», – підкреслив Олександр Риженко.

«Відкрита система допоможе досягти результату, якого ми не могли очікувати раніше, – повідомив Павло Ковтонюк. – Платформа, яку ми створюємо, є відкритою для всіх, хто готовий поділитися знаннями, часом, досвідом, іншими ресурсами. До неї може приєднатися будь-яка зацікавлена структура, що поділяє принципи і цілі розробки нової системи». В основу розробки системи, на думку доповідача, мають бути покладені такі принципи: безпека, пріоритет захисту медичної інформації; зручність; сучасність; надійність; прозорість управління; конкурентність та недискримінаційність доступу для суб'єктів ринку інформаційних технологій; інтероперабельність та використання кращих світових практик; відкритий код програмного забезпечення; можливість подальшого розширення функціоналу.

Згідно з відкритим до підписання меморандумом сторони об'єдналися на шляху створення та впровадження комплексної електронної системи для забезпечення зручної взаємодії між пацієнтами, закладами охорони здоров'я та лікарями, а також для прозорого та ефективного розподілу і використання державних коштів у цій сфері.

Результатом меморандуму має стати підписання до кінця поточного року «дорожньої карти» впровадження електронної системи, створення єдиних, прозорих і недискримінаційних правил доступу до системи, а також базового програмного забезпечення, необхідного для запуску реформи.

Підготувала Віра Фазлеева